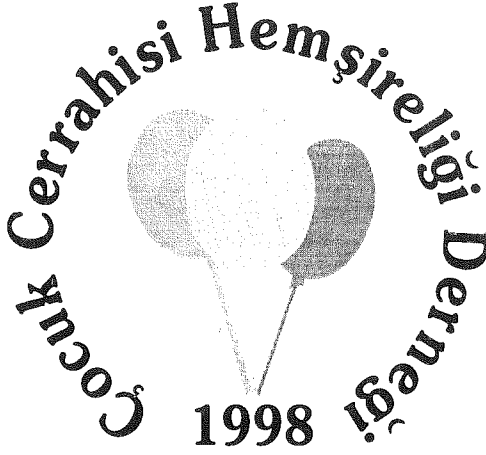

**III. ULUSAL
ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ
KONGRESİ**

DÜZENLEYEN

Çocuk Cerrahisi Hemşireliği Derneği

III. ULUSAL ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

26-30 EYLÜL
KEMER - ANTALYA

DÜZENLEYEN
Çocuk Cerrahisi Hemşireliği Derneği

İstanbul Üniversitesi
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Çocuk Cerrahisi Hemşireleri

ONURSAL KURUL

Prof. Dr. Deniz Şelimen
Prof. Dr. Güler Aksoy
Prof. Dr. Gülay Görak
Prof. Dr. Aysel Kavaklı

BİLİMSEL KURUL

Prof. Dr. Güler Aksoy
Prof. Dr. Deniz Şelimen
Prof. Dr. Alev Dramalı
Prof. Dr. Sevgi Hatipoğlu
Prof. Dr. Fethiye Erdil
Doç Dr. Suzan Yıldız
Doç Dr. Sema Kuşuoğlu
Doç Dr. Hatice Pek
Hem. Birsen Eroğlu

ORGANİZASYON KOMİTESİ

Uzm. Hem. Zaide Doğan
(Kongre Başkanı)
Hem. Fikriye Kurtuluş (Genel
Sekreter)
Hem. Birsen Eroğlu
Hem. Muradiye Koçyiğit

Hem. Sema Erol
Hem. Hacer Sol
Hem. Ayşe Zora
Hem. Zeynep Ertürk
Hem. Kamuran Tombul
Hem. Süreyya Demirtaş
Hem. Makbule Bağda

III. ULUSAL ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

26-30 Eylül 1999

Kemer – Antalya

PROGRAM

27 Eylül 1999 Pazartesi

10:30-11:00

Açılış Konuşmaları

Zaide Doğan

Cenk Büyükkunal

Birsen Eroğlu

Deniz Şelimen

Tolga E.Dağlı

11:00-12:30

PANEL

Türkiye'de Çocuk Cerrahisi Ünitelerinde mevcut durumun istendik, durum ışığında değerlendirilmesi

Başkan : Deniz Şelimen

Çocuk Cerrahisi Ünitelerinde Hekimlerin

Beklentileri

Daver Yeker

Çocuk Cerrahisi Ünitelerinde Mevcut Durum

Zaide Doğan

Çocuk Cerrahisi Ünitelerinin Yapılanmasında

İstenilen Durum

Birsen Eroğlu

12:30-14:00

Öğle Yemeği

14: 00-15:40

Serbest Bildiriler

Oturum Başkanı : Sema Yazıcı- Tansu Salman

14:00-14:10

Kliniğimizde görülen hastane enfeksiyonlarının retrospektif değerlendirilmesi

S. Tarakcı, A. Zora, B.Çotuk, G. Çulha, D. Şelimen, T.E Dağlı

- 14:10-14:20 Korozif madde içen çocuk ailelerinin sosyo-demografik açıdan değerlendirilmesi
K. Tombul, Y. Altınsoy, S. Mutlu, G. Gökçe, K. Çelbiçer, N. Vatansver, N. Turgut, N. Çolak, N. Güven, B. Tosun, Y. Şeker
- 14:20-14:30 Çocuğu ameliyat olacak ailelelerin sorunları ve servisten beklentilerinin değerlendirilmesi
A. Zora, S. Tarakçı, B. Çotuk, N. Sarı, R. Tunç, A. Altinel, S. Yüce
- 14.30-14:40 Kraniofasiyal anomalili bebeklerin aile içindeki yeri ve aile üzerindeki etkileri
"F. Gürtunça, R. Örtün, N. Dirik, F. Çelebi, A. Çağdaş
- 14:40-14:50 Batın operasyonu geçiren çocuklarda posoperatif komplikasyon görülme oranı
F. Yılmaz, A. Ünal, Ü. Bıçakçiefte,
- 14:50-15:00 Günübirlilik vakalarda postoperatif analjezi çalışması
M.A. Bağda, E. Kocataş, K. Kale, N. Kankılıç
- 15:00-15:10 Konjenital anomalisi olan hastaya ve ailesine uygulanan hemşirelik yaklaşımları
B. Çotuk, A.Zora, S. Tarakçı, H. Tuğtepe,
- 15:10-15:20 Neonatal torasik cerrahi hastalarında hemşirelik bakımı
M. Boyacı, H. İlhan B. Tokar, N. Koku, A. Yılmaz,
- 15:20-15:30 Tartışma
- 15:30-16:00 Kahve Arası
- 16-00-17:30 **Konferans**
Moderatör Gürsu Kıyan
Yenidoğan Yoğun Bakımda Ventilator Bakımı
J.M. Latour

28 Eylül 1999 Salı

08.30- 10:00

PANEL

Çocuğu Ameliyat Olacak Ailelerin Sorunları Ve
Hemşirelik Yaklaşımları

Başkan : Suzan Yıldız

Hekim Gözüyle Yaklaşım
Işık Olcay

Konunun Eğitsel ve Sosyal Boyutu
Suzan Yıldız

Psikolojik Yaklaşım
Devrim Uysal

Hemşirelik Yaklaşımları
Mine Boyacı

10:00-10:30

Kahve Arası

10:30- 12:00

Serbest Bildiriler

Oturum Başkanı : Fatma Aydın, Erbuę Keskin

10:30-10:40

Ağrılı işlemler öncesi verilen eğitimden çocukların ağrı
algılamalarına etkisinin incelenmesi

F. Yeşil, Ü. Aslan, B. Eroğlu, B. Ulusoy

10:40-10:50

Çocuklarda periferik kanul tespitinde hipoalerjik flaster
ve şeffaf bant kullanımının komplikasyon gelişmesine
etkisi

M. Koçyiğit, N. Eroğlu, K. Çakır, S. Çimen

10:50-11:00

Çocuk cerrahisi ve yenidoğan birimi hemşirelerinin
hemşirelik bakımı açısından hastaya yaklaşım farklılıkları
S. Hancı, H. Güzle, M. Boyacı, H. İlhan, B.Tokar, N.
Koku

11:00-11:10

Pediyatrik olgularda maske ve nazal kanülle oksijen
uygulamasının karşılaştırılması

F. Aydın, Z. Tekduran, B. Dömek, Z. Yılmaz, E. Dolgun
B. Çınar

11:10- 11:20	Vücutun değişik bölgelerine yerleştirilen oksimetre probu ile elde edilen verilerin karşılaştırılması B. Eroğlu, D. Selvili, N. Şentürk, B. Dömek, A. İslamoğlu	
11:20-11:30	Mitrofanoff ameliyatı geçiren çocuğa verilen eğitimin benlik saygısına etkisi N. Esentürk, S. Yıldız	
11:30-11:40	Stomalı çocukları olan ailelerin yaşadıkları sorunların saptanmasına ilişkin bir çalışma F.E. Aslan, A. Gürkan, M. Akgün, D. Şelimen	
11:40-11:50	Çocuk istismarının saptanmasında hemşirenin rolü N. Başaran, S. Ertürk,	
11:50-12:00	Tartışma	
12:00-14:30	Öğle Yemeği	
14:30-15:30	Köşebaşı Toplantısı 1	Venöz Katater Bakımı M. Koçyiğit, S.Yazıcı
	Köşebaşı Toplantısı 2	Ateş Düşürme Yöntemleri S. Yıldız, A.Zora
15:30-17:00	Değerlendirme	

KLİNİĞİMİZDE GÖRÜLEN HASTANE ENFEKSİYONLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

S. Tarakçı, A. Zora, B. Çotuk, G. Çulha, D. Şelimen,
T.E. Dağlı

M.Ü Hastanesi Çocuk Cerrahisi A.D
M.Ü. Hemşirelik Yüksek Okulu Cerrahi Hemşireliği A.D

Hastane enfeksiyonları, hasta yatırıldığında inkübasyon döneminde olmayan, daha sonra gelişen veya taburcu olduktan sonra çıkabilen enfeksiyonlardır. Hastane enfeksiyonlarının ortaya çıkmasına neden olan genel risk faktörleri arasında, giderek artan antibiyotik kullanımı, yeni prosedürler, yaş, immunosupresif ilaç, travma, yanık, cerrahi girişimler, kateterizasyon, invaziv girişimler, aseptik teknik kurallarına uyulmaması ve çevre sanitasyonu sayılabilir.

Araştırmamızın evrenini; Ocak 1998 - Mayıs 1999 tarihleri arasında, Marmara Üniversitesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniğine yatan 484 hasta oluşturmaktadır.

1.5 yıllık dönemi kapsayan süre içerisinde Ocak - Haziran 1998 döneminde 14 hasta (%7.29), Temmuz - Aralık 1998 döneminde 17 hasta (% 12.23), Ocak - Mayıs 1999 döneminde 20 hasta (% 13.07) olmak üzere, toplam 51 hastada (%10.53) hastane enfeksiyonu görülmüştür.

Hastane enfeksiyonlarına neden olan mikroorganizmalardan kliniğimizde en çok görülen; Klebsiella pneumonia (%27.45) ve Candida albicans (%15.68) olduğu saptanmıştır.

KOROZİF MADDE İÇEN ÇOCUK AİLELERİNİN SOSYO-DEMOGRAFİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

K. Tombul, Y. Altınsoy, S. Mutlu, G. Gökçe, K. Çelbiçer, N.
Vatansever, N. Turgut, N. Güven, B. Tosun, Y. Şeker

U.Ü. Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi A.D

Ev kazaları içinde, temizlik, tedavi, sabun ve turşu yapımı amacıyla kullanılan asit ve alkali maddelerin çocuklar tarafından içilmesi sıklıkla görülmektedir. Bu çalışma kazalara neden olan aile ve çevrefaktörlerini incelemek amacıyla planlanmıştır.

Uludağ Üniversitesi Kliniği'ne 19.10.1998 ile 24.06.1999 tarihleri arasında koroziv madde alımı nedeniyle yatırılan 29 hastanın refakatçısına uygulanan ankette cinsiyet, yaş, ikamet yeri, bakıcısı, anne eğitimi ve çalışma durumu, ailedeki çocuk sayısı içilen maddenin cinsi, fiziksel özelliği saklanma şekli ve yeri, kazanın oluş şekli ve ilk müdahale, başvuru süresi, ile yeri ve nihai tıbbi tanı açısından elde edilen veriler prospektif olarak değerlendirildi. Olguların % 69'u erkek, diğerleri kız olup, erkek / kız oranı 2/1 'idi. En küçük olgu 1,2 en büyük olgu 13.6 yaşında olup ortalama yaş 3.6 olarak bulundu. Olgularımızın %62'sinin il merkezinde ikamet ettiği, %86.2'sine annesinin baktığı, annelerin büyük çoğunluğunun (%62.1) ilk okul mezunu olduğu ve % 86.2 'sini çalışmadığı ; %44.8 'inin ev işiyle ilgilendiği; tek çocuklu ailelerde kaza oranının yüksek olduğu (%41.3) saptandı.

Koroziv madde içimine bağlı özefagus hasarı nedeniyle çocuk cerrahisi kliniklerine pek çok hasta yatmaktadır. Sosyal bir sorun olan duruma aile eğitimi, konunun basın yayın organlarına aktarılması ve üretici firmaların dikkatinin suretiyle çözüm bulunacağı düşünülmektedir.

ÇOCUĞU AMELİYAT OLACAK AİLELERİN SORUNLARI VE SERVİSTEN BEKLENTİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A.Zora, S. Tarakçı, B. Çotuk, N. Sarı, R. Tunç, A. Altınel, S. Yüce

M.Ü. Hastanesi Çocuk Cerrahisi A.D

Ameliyat olmak ve hastaneye yatmak, başlı başına bir stres faktörüdür. Acil, poliklinik hizmeti yada diğer bir nedenle çocukları hastaneye yatan özelliklerde cerrahi bir girişim geçirecek olan ailelerin korku ve endişeleri büyüktür. Bu nedenle; üniteye kabul edildiğinden, taburcu olana kadar doğru zamanda ve doğru kişi tarafından verilecek bilginin, hasta ailesinin endişesini azalmadaki rolü çok önemlidir.

Araştırmamızın evrenini; Marmara Üniversitesi Çocuk Cerrahisi Kliniğine 15 Temmuz - 15 Eylül 1999 tarihleri arasında başvuran ve tedavi kapsamına oluşturmaktadır.

Hasta ailelerine, yüzyüze görüşme yöntemiyle uygulanan ve servis ile ilgili sorunlarla, servisten beklentilerine ilişkin soruları içeren anket form uygulanmaktadır.

Araştırma sonuçları kongrede sunulacaktır.

KRANİOFASİYAL ANOMALİSİ OLAN BEBEKLERİN AİLE İÇİNDEKİ YERİ VE AİLE ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

F. Gürtunca, R. Örün, N. Dirik, F. Çelebi, A. Çağdaş

E.Ü. Tıp Fakültesi, Plastik ve Rekonstruktif Cerrahi A.D

Vücudunun herhangi bir yerinde doğuştan anomalisi olan bebeklerin aile içindeki yeri, aile üzerindeki etkileri ebeveynlerin buna bağlı davranış değişiklikleri ve toplumun anomalili bebeği olan ailelere bakış açısının irdelenmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi

Bu araştırma Retrospektif ve prospektif olarak planlanmış olup E.Ü.T.F Plastik Cerrahi Kliniğine 1995-1999 tarihleri arasında başvurmuş 30 Craniofacial anomalisi olan bebek annesine uygulandı. Çocuğunun doğum öncesi istenirliği, gebelik sırasında herhangi bir rahatsızlık yaşanıp yaşanmadığı, ameliyat öncesi ve sonrası kaygı ve endişelerini kapsayan 38 sorulu anket hazırlanmış. Türkiye'deki kadının aile ve toplum içindeki konumu da göz önünde bulundurularak anket annelere yönelik hazırlanmıştır. Annelerin çalışıp çalışmadığı, anomalisi olan çocuğun kaçınıcı bebek olduğu, akraba evliliği olup olmadığı eğitimi ve sosyal güvencelerinin olup olmadığı sorulmuştur.

Anket değerlendirilmeleri devam ettiğinden sonuçlar kongrede sunulacaktır.

BATIN OPERASYONU GEÇİREN ÇOCUKLARDA POSTOPERATİFKOMPLİKASYON GÖRÜLME ORANI

F. Yılmazmış, A. Ünal, Ü. Bıçakçiefte

D.E.Ü. Çocuk Cerrahisi A.D

Nitelikli bir hemşirelik bakımının sağlanmasında en önemli faktörlerden birisi olan bakımın sürekliliği süreç ve sonuç ölçümlerinin değerlendirilmesi ve sonuçların hasta bakımına yansıtılması ile olasıdır. Nitelikli hemşire bakımının en önemli göstergelerinden biri de postoperatif komplikasyonların en aza indirilmesidir. Bu araştırmada amaç, hemşirelerin bakım standartlarını yerine getirme oranı ve hemşirelik bakımının postoperatif komplikasyon görülme oranına etkisini incelemektir.

Veriler batın ameliyatı olan hastalar için geliştirilen değerden, kullanılan bakım standartları kontrol listesi ile toplanmıştır. Çalışmanın verileri postoperatif hasta taburcu oluncaya kadar tutulan kayıtlar gün aşırı değerlendirilerek elde edilmiştir. Araştırma örneklerine 7.1.1998 ve 31.5.1999 tarihleri arasında yatan ve batın operasyonu geçiren tüm çocuklar dahil edilmiştir.

Batın operasyonu geçiren çocuklarda hemşirelerin bakım standartlarını yerine getirme oranı % 90 olarak saptanmıştır. Komplikasyon görülenlerde bu oran % 86.7 iken, komplikasyon görülmeyenlerde %91.5 olarak bulunmuştur. %90 ve üzerinde bakım alan hastalarda %41.5 oranında komplikasyon görülürken, %89 ve altında bakım alan hastalarda komplikasyon oranı %70.6 olarak bulunmuştur. Komplikasyon gelişen hastalar komplikasyonsuz hastalara göre 1.2 gün daha uzun süre hastanede yatmaktadır. Araştırma kapsamına alınan hastaların %50'sinde toplam 34 komplikasyon saptanmıştır.

GÜNÜBİRLİK VAKALARDA POSTOPERATUAR ANALJESİ ÇALIŞMASI

M. A. Bağda, E. Kocataş, K. Kale, N. Kankılıç

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi A.D

Ameliyat olmak ve ağrı çekmek, çocukların psikososyal gelişim ve yaşlarına göre değişkenlik gösterir. Genel olarak günü birlik vakaların hemen hepsi ilk hastane deneyimlerini yaşamaktadır. Çocukların ve ailelerin stresleri de yüksek olmaktadır. Çocukluğun ilk yıllarında ağrının stres kaynağı oluşturarak ileri ki yıllarını etkilememesi için postoperatif ağrıyı ortadan kaldırmak amacıyla çeşitli teknikler kullanılmaktadır. Bunlardan birisi de yara yerine lokal anesteziik infiltrasyonudur. Kliniğimizde 1990'dan beri bu teknik uygulanmaktadır. 1998-1999 yılları arasında bu hastalar postoperatif dönemde 2 saat süre ile gözlem altında tutularak bulgular kaydedilmiştir. Oluşturulan grubun yaşları 6 aylıktan 12 yaşa kadar değişen, 36'sı erkek 6'sı kız 42 hastadan oluşmaktadır. 22 inguinal operasyonu olan hastamıza yalnızca yara yerine lokal anesteziik infiltrasyonu, 25 sünnnet operasyonu olan hastamıza penis köküne lokal anesteziik infiltrasyonu, 5 hastamıza her ikisi de yapılmıştır. İşlem operasyonun başlangıcında veya bitimine yakın yapılmıştır. Hastaların tümüne 1 mg/kg marcaine lokal anesteziik olarak kullanılmıştır. 10 kg'ın altındaki hastalar % 0.25 mg marcaine, 10 kg'ın üzerindeki hastalara %0.5 mg marcaine kullanılmıştır. Hastalarımızın postoperatif dönemde 2 saat değerlendirilmiştir. Tüm vakalarda sonuç ağrısız (o) olarak değerlendirilmiştir. Yaptığımız çalışma çocuklar ve aile için ağrıyı ve dolayısı ile stresi ortadan kaldırmıştır. Hastanın postoperatif konforu artırılmıştır.

KONJENİTAL ANOMALİSİ OLAN HASTAYA VE AİLESİNE UYGULANAN HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI

A. Çoltuk, A. Zora, S. Tarakçı, H. Tuğtepe

M.Ü. Hastanesi Çocuk Cerrahisi A.D

Konjenital anomalisi olan bir bebeğe sahip olmak, ailesine psikolojik ve sosyal yönden oldukça etkilenmektedir. Bu durum aileye daha fazla sorumluluk yüklemektedir.

Araştırmamızın içeriğini, multipl anomalileri nedeniyle ileri tetkik ve tedavi için, kliniğimize sevk edilen 5 günlük, kız bebek ve ailesine yönelik yaklaşımlar oluşturmaktadır.

Soygeçmişinde bir özellik olmamasına karşın, annenin hamileliğin ilk aylarında idrar yolları enfeksiyonu nedeniyle ilaç kullandığı tespit edilmiştir.

Preoperatif dönemdeki tanılar; Aksesuar ekstremitte, mesane ve ürethra duplikasyonu, anterior ektopik anüs, sol renal agenezi, sol alt ekstremitede hipoplazi ve diz altında parezi, sağ tortikkolis, lumber spina bifidadır.

Preoperatif dönemdeki hemşirelik yaklaşımları, vaka takdimi şeklinde kongrede sunulacaktır.

NEONATAL TORASTİK CERRAHİ HASTALIKLARDA HEMŞİRELİK BAKIMI

M. Boyacı, H. İlhan, N. Koku, A. Yılmaz

O.Ü. Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi A.D

Toraksın cerrahi hastalıkları yenidoğan döneminden itibaren bütün çocukluk yaş grubu içerisinde görülmekte ve buna bağlı olarak Çocuk Cerrahisi hemşireleri torasik cerrahi geçiren hastaların bakım ve tedavilerini yapmak durumunda kalmaktadır. Konjenital diafragma hernileri, özefagus atrezisi ve trakeoözefageal fistül en sık uğraşılan hastalıkları oluşturur. Bu hastalıkların ameliyat öncesi bakım ve tedavi en az ameliyat sonrası bakım kadar önemli olmakla birlikte, bu dönemde yanlış veya yetersiz uygulanan hemşirelik bakım ve izlenimi morbite ve mortaliteyi etkilemektedir.

Yoğun bakım hizmetinin çok iyi verilmesi gerekli olan bu hasta grubunda hemşirelik bakım standartları; Yenidoğan Cerrahisi Yoğun Bakım birimimizin teknik donanımın tamamlandığı ve ekip birliğinin sağlandığı 1997 yılı öncesi ve sonrasındaki toplam 34 hastanın kayıtları ile birlikte klinik aktiviteler değerlendirilerek araştırılmıştır.

Sonuç olarak, ekip çalışmasının sağlanması ve hemşirelik bakım standartlarının saptanarak dikkatli bir şekilde uygulanması, neonatal torasik cerrahi hastalarının morbidite ve mortalitesini azaltmaktadır.

AĞRILI İŞLEMLER ÖNCESİ VERİLEN EĞİTİMİN ÇOCUKLARIN AĞRI ALGILAMALARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

F. Yeşil, Ü. Aslan, B. Eroğlu, B. Ulusoy

E.Ü. Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi A.D

Çocuklara uygulanan kan alma, damar yolu açma, nazogastrik ve foley sonda takma gibi işlemler şiddetli ağrı verici olabilir. Araştırma, çocukların ağrılı işlem öncesi bilgilendirilmesi ve ağrı ile baş etme yöntemlerinin öğretilmesinin ağrı algılamasına etkisini incelemek amacıyla planlanmıştır. Betimleyici ve analitik tipte planlanan araştırma 1 Nisan - 20 Haziran 1999 tarihleri arasında E.Ü Hastanesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı'nda yürütülmüştür. Araştırma örneklemini 5-15 yaşları arasında 25'i eğitimli, 25'i de kontrol grubunu içeren toplam 50 çocuk oluşturmuştur. Eğitim grubundaki çocuklara yapılan işlemler hakkında bilgi verilmiş ve baş etme yöntemleri öğretilmiştir. Veri toplama aracı olarak Wong-Baker skalası kullanılmıştır. Eğitim ve kontrol grubu çocuklar işlem süresince gözlenerek davranışları hemşire tarafından, işlem sonrası Wong-Baker skalasıyla kendileri tarafından değerlendirilmeleri istenmiştir. Elde edilen veriler x2 ve t testi ile değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamındaki çocukların yaş ortalaması 9.74 ± 0.6 'dır. %54'ü kız, %46'sı erkek olup %56'sı daha önce hastanede yatmıştır. Çocukların %40'na damar yolu açma, %28'ne kan alma, %14'üne idrar sondası takma, %18'ne nazogastrik sonda takma işlemi uygulanmıştır. İşlem sırasındaki hemşire gözlemleri ve Wong-Baker skalası ile ağrının tanımlanmasında eğitim verilen grubun ağrı algılamasının azaldığı istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Ağrılı işlemler öncesi verilen eğitim çocukların ağrı algılamasını önemli ölçüde azaltmıştır.

**ÇOCUKLARDA PERİFERİK KANUL TESPİTİNDE
HİPOALERJİK FLASTER VE ŞEFFAF BANT
KULLANIMININ KOMPLİKASYON
GELİŞMESİNE ETKİSİ**

M. Koçyiğit, N. Eroğlu, K. Çakır, S. Çimen

**İst. Tıp Fak. Çocuk Cerrahisi A.D
İ.Ü. Florence Nightingale H.Y.O**

Çocuklarda günlük sıvı gereksinimleri sağlamak, kaybedilen sıvıyı yerine koymak, terapötik maddeleri verebilmek amacıyla intravenöz yol açılmaktadır.

Bu çalışma, periferik kanül tespitinde hipoalerjenik flaster ve şeffaf bant kullanılmasının, kanülün yerinden çıkması, flebit ve infiltrasyon gelişmesine etkisini saptamak amacıyla planlanmıştır.

Çalışma, İ.Ü İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi servisinde kalıcı periferik kanül takılarak infüzyon şeklinde sıvı ve antibiyotik verilen tüm yaş grubu çocuklarda yapılmaktadır.

Periferik kanülün bölgeye tespitinde hipoallerjenik flaster kullanılanlar kontrol grubunu, şeffaf bant kullanılanlar ise deney grubunu oluşturmaktadır. Her gruba 30'ar kanül uygulamasının alınması hedeflenmiştir. Çalışmaya alınan kanül uygulamalarının yapıldığı çocuk hastalar yaş tanı, işlemde kullanılan malzeme verilen ilaç ve sıvı özellikleri bakımından karşılaştırılmaktadır.

Hastayı tanıtıcı bilgileri ve periferik kanül uygulama işlemine ilişkin bilgileri elde etmek araştırmanın bağımlı değişkenler, olan kanülün yerinden çıkması, flebit ile infiltrasyon bulgularını değerlendirmek amacıyla hazırlanan veri formu kullanılmaktadır.

Sonuçlar, çalışma devam ettiği için kongrede sunulacaktır.

ÇOCUK CERRAHİSİ VE YENİDOĞAN BİRİMİ HEMŞİRELERİN HEMŞİRELİK BAKIMI AÇISINDAN HASTAYA YAKLAŞIM FARKLILIKLARI

S. Hancı, H. Güzle, M. Boyacı, H. İlhan B. Tokar, N. Koku

O.Ü. Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi A.D

Hemşirelik sürecinin ilk aşaması "hastaya en iyi bakımı verebilmek için hangi bilgilere gereksinim var?" sorusunu yanıtlar. Bu aşama; veri toplama, toplanan verilerin belirli normlarda karşılaştırılmasını ve değerlendirilmesini içerir. Çocuğa ilişkin verilerin toplanmasında gözlem, iletişim ve vital fonksiyonlarının değerlendirilmesi gibi çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bunlar hemşirelik bakımının temel prensipleridir. Tanı öncesinde ve tanı konulduktan sonra hastaların izlenmesi sürecinde hemşirelik hizmetleri bakımından elde edilecek veriler tedavinin sürdürülebilmesi için önemlidir. Veri toplama dinamik bir süreç olup hastanın izlenmesi ve bakımının en iyi şekilde sürdürülebilmesi için verilerin toplanması ve değerlendirilmesinin kişisel farklılık olmamalıdır. İlk 6 ay içerisinde kliniğimiz hekimlerce çocuk sağlığı ve hastalıkları yenidoğan biriminde konsulte edilen 46 hastanın hemşire gözlem kayıtları ve konsültasyon duyuları değerlendirildi. Değerlendirmede yenidoğan birimindeki hemşirelerin; vital fonksiyonlardaki değişikliğe hekime bildirme süresi; besleme, kusma, abdominal distansiyon ve dışkıyı değerlendirme durumları, nazogastrik direnaja izlem kayıtları esas alındı ve hemşirelerimizin aynı kriterler bakımında tuttuğu kayıtlar karşılaştırıldı. Sonuç olarak, Yenidoğan biriminde çalışan hemşirelerin standart hemşirelik hizmeti verdiği, Çocuk Cerrahisi hemşirelerinin ise hemşirelik bakımı açısından hastayı cerrahi göz ile görüp değerlendirdikleri saptandı.

PEDİATRİK OLGULARDA MASKE VE NAZAL KANÜLE OKSİJEN UYGULAMASININ KARŞILAŞTIRILMASI

F. Aydın, Z. Tekduran, B. Dömek, Z. Yılmaz, E. Dolgun, B. Çınar

E.Ü. Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi A.D

Oksijen tedavisi, inspre edilen hava içinde oksijen parsiyel basıncını artırarak, dokuların işlevlerin devam ettirebilmesi için gerekli oksijeni sağlar. Oksijen uygulamasında çok değişik yöntemler olup, her kez tarafından uygun olan bir yöntem yoktur. Yöntemin güvenilirliği, basitliği ve hastanın rahatını sağlanması en iyi yöntemi belirler bu araştırma çocuklarda kullanılan yöntemlerden nazal kanül ve maske grubunu karşılaştırmak amacıyla planlanmıştır. Betimleyici ve anelatik tipte planlanan araştırmanın örnekleme 1 Nisan-25 Haziran 1999 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalında çeşitli nedenlerle ameliyat olan 20 hasta oluşturmuştur. Veriler istatistiksel olarak Repeated measure anova ve T testi ile değerlendirilmiştir. İki grup arasında operasyon, yaş, cins, ateş ve ağırlıkları arasında anlamlı bir fark yoktur. ($p>0.05$) yaş ortalaması 6.2 ± 3.4 , kilo 26.1 ± 8.2 ve ateş 36.2 ± 0.3 'tür. Nazal kanül ve maske grubundaki hastaların femoral arterden alınan kan gazı SpO₂ ile pulse oksimetredeki SpO₂'nin arasında anlamlı bir fark yoktur.

($P>0.05$) Nazal kanül hastanın yatak içinde rahat hareket edilebilmesi, yemek yiyebilmesi, konuşa bilmesi yöntemin güvenli, basit ve konforlu kullanımı hızlı olması nedeniyle pediatrik yaş gruplarında daha çok tercih edilebilir.

**VÜCUDUN DEĞİŞİK BÖLGELERİNE
YERLEŞTİRİLEN OKSİMETRE PROBU İLE ELDE
EDİLEN VERİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI**
A.Eroğlu, D. Selvili, N. Ş entürk, B. Dömek, A. İslamoğlu

E.Ü. Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi A.D

Pulse oksimetre, oksijen saturasyonu saptamak için oldukça sık kullanılan basit, noninvaziv ve etkili bir yöntemdir. Bu yöntem ameliyathaneye, uyanma odası, yenidoğan ve pediatrik yoğun bakım ünitelerinin vazgeçilmez bir aracı haline gelmiştir. Bu araştırma çocuklarda vücudun değişik bölgelerinde probu ile elde edilen verileri karşılaştırmak amacıyla planlanmıştır. Betimleyici ve analetik tipte planlanan araştırmanın örneklemi 1 Nisan -25 Haziran 1999 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalında Sağlıklı Çocuk Grubundan (ASA 1) çeşitli nedenlerle ameliyat olacak 41 çocuk oluşturmuştur. Veriler preoperatif ve postoperatif ilk bir saat içerisinde el, ayak, başparmağı ve kulak memesinden alınan oksimetre verileri kaydedilerek toplanmıştır. Bütün olgularda aynı tip oksimetre cihazı ve probu kullanılmıştır elde edilen veriler x2, fisher tam olasılık testi, t testi, repeated measure anova testleriyle değerlendirilmiştir. Hastaların % 39'u (16) kız, % 61'i (25) erkek olup, yaş ortalaması 5.6 ± 0.5 yıl ameliyat öncesi vücut ısıları ortalamaları 36.5 ± 0.06 C nabız ortalamaları 110.5 ± 4 /dk, ameliyat sonrası ısı ortalamaları 36.3 ± 0.05 C, nabız ortalaması 105 ± 3 / dk olarak tespit edilmiştir. Hastaların 7 tanesinde (%12, istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($P > 0.05$) hareket etme ile kulak memesinde ölçüm yapılamama ilişkisi arasında istatistiksel anlamlı fark saptanırken ($P < 0.05$.) vücut ısısının ölçüme etki etmediği ve değişik sürelerde yapılan ölçümlerde fark olmadığı ($P > 0.05$) saptanmıştır.

MİTROFANOFF AMELİYATI GEÇİREN ÇOCUĞA VERİLENEĞİTİMİN BENLİK SAYGISINA ETKİSİ

N. Esentürk, S. Yıldız

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi A.D

İ.Ü. Florence Nightingale H.Y.O

Mitrofanoff prensibi; mesanenin kapalı bir rezervuar haline getirilip, çocuğun idrarını mesane ile karın ön duvarı açılan bir delikten temiz aralıklı kateterizasyon yöntemi ile boşaltılması işlemidir.

Çalışma mitrofanoff ameliyatı yapılan çocuklara verilen eğitimin (hastalık, bakım ve psikolojik eğitim) benlik saygısı üzere etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Ekim 1997-Temmuz 1998 tarihleri arasında gerçekleştirilen araştırmayı oluşturulan evrenini İ.Ü Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı mitrofanoff ameliyatı olan 45 çocuk, örnekleme ise bu çocuklardan 9 yaş üstünde olan 12 çocuk oluşturdu. Vakalara tanıtıcı bilgiler ile hastalık ve bakıma yönelik 35 soruluk anket formu ve Rosenberg Benlik Saygısı (RBSÖ) uygulandı. Daha sonra bir buçuk ay ara iki kez bireysel bir kez toplu eğitim yapıldı. Eğitimleri bittikten sonra tekrar hastalık ve bakıma yönelik sorular ile RSBÖ uygulandı. Veriler istatistiksel SPSS paket programı ile araştırmanın sonuçlarına göre; çocukların mesanelerini zamanında yıkamaları ($p=0.02$), sondayı değiştirme sıklığının artması ($p=0.02$), sondayı doğru şekilde saklamanın artması ($p=0.007$) gibi bakımda önemli olan konularda doğru uygulamaları öğrendiklerini gösteren veriler elde edilmiştir.

Çalışmanın amacını oluşturan benlik saygısında eğitim öncesine göre eğitim sonrasında anlamlı bir artış göstermiştir. ($p=0.02$). Benlik saygısının artmasıyla birlikte, kendilik kavramının sürekliliği artmış ($p=0.02$), insanlara güvenme duygusu artmış ($p=0.04$), eleştiriye duyarlılık azalmış ($p=0.04$), depresif duygulanım azalmış ($p=0.05$) ve psikik izolasyon azalmıştır. ($p=0.03$).

Sonuç olarak, olgularımızda verilen eğitimin baskımla ilgili önemli olan konularda doğru uygulamaları öğrendiklerini göstermiştir. Çalışmanın amacını oluşturan benlik saygısı konusunda eğitim öncesine göre eğitim sonrasında anlamlı bir artış gözlenmiştir. İzlem süresinin 6 ay sınırlı kalması, çalışmanın bir ileri aşaması olarak daha fazla sayıda çocukla ve ileri ki yaşlarında da tekrarlanması düşünülmektedir.

STOMALI ÇOCUKLARI OLAN AİLELERİN YAŞADIKLARI SORUNLARIN SAPTANMASINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA

F.E. Aslan, A. Gürkan, M. Akgün, D. Şelimen

M.Ü. Hemşirelik Yüksek Okulu

Abdominal stomalı çocuğa sahip olan anne babalar, çocuklarının bedeninde oluşan bu değişim nedeniyle onun bakımını sürdürmede, bakım malzemelerinin sağlanmasında, toplum ve yakın çevrelerinin stomayı kabulünde değişik sorunları yaşayabilmektedir.

Stoma uygulamasının aile için büyük bir psikolojik travma olduğu ve beraberinde maddi sorunları da getirmektedir. Taburculuk öncesi yeterli hazırlığın yapılmaması nedeniyle aile yaşantısına sınırlamalar getirebilmekte ve bu durumdan anneler daha fazla etkilenebilmektedir.

Çalışma abdominal stomalı çocukların anne ve ailelerin evde karşılaştıkları bakım, malzeme sağlanması ve sosyal kabule ilişkin sorunları belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Araştırma evrenini 1998 yılında İstanbul'daki Üniversite hastanelerinin çocuk cerrahi kliniğinde abdominal stoma uygulanan çocuklar oluşturmuştur.

Örnekleme 0-6 yaş gurubunda olan, İstanbul'da oturan, stoma uygulamasından sonra 4 aydan fazla süredir evde bakımı sürdürülen, çocukların anne babaları alınmıştır.

Araştırmanın verileri abdominal stomalı çocuğu olan ailelerin evlerinde anket formu aracılığı ile yüzyüze görüşme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelerle dağılımı kullanılmıştır. Araştırma sonunda; Annelerin babaların büyük çoğunluğunun "stoma" sözcüğünü duyduklarında ve bunun ne anlama geldiğini öğrendiklerinde "şok" oldum diye, duyduklarını açıkladıkları, hastanede stoma bakımına ilişkin bilgi aldıkları ancak bu bilginin çoğunlukla stoma bakım malzemelerinin satışını yapan firmaların elemanları tarafından verildiği, evde ilk torba değişimi sırasında korktukları, stoma bakımında aile içi dayanışmanın sağlanmadığı ve sosyal ortamdaki uzaklaştıkları eve misafir kabul etmek istemedikleri ve çocuğu kimsenin görmesini istemedikleri belirlenmiştir.

ÇOCUK İSTİSMARININ SAPTANMASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ N. Başaran, S. Ertürk

E.Ü. Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi A.D.

Çocuk istismarı dünyada giderek daha çok tanınmaya başlayan önemli bir sağlık sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kültürel yapı, sağlık çalışanlarının çocuk istismarı konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmayışı, ülkemizde bu sorunun tanınmasını güçleştirmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nce çocuk istismarı; çocuğun sağlığının fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek yapılan tüm davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Çocuk istismarı fiziksel, cinsel, duygusal istismarı ve ihmal olarak dört grupta incelenebilir.

Fiziksel istismar: Bir erişkinin, iteati sağlama, cezalandırma ya da öfke boşaltma amacıyla elle veya aletle çocuğun vücudunun herhangi bir yerinde iz bırakacak şekilde şiddet uygulayarak çocuğa zarar vermesidir.

Duygusal istismar: Çocuğun iç görgüsü ya da duygusal bütünlüğünü bozan her türlü kronik eylem ya da eylemsizliktir.

Cinsel istismar: Çocuğun kendisinden en az 6 yaş büyük bir kişi tarafından cinsel haz amacıyla, zorla yada ikna edilerek cinsel etkileşime maruz bırakılmasıdır.

İhmal: Çocuğun beslenme, barınma, eğitim ve sağlık hizmetini sağlama görevinin addedilmesi ya da yerine getirilmemesidir.

Çocuk Cerrahisi kliniklerine de çeşitli çocuk istismarları gelmektedir. Bu birimlerde çalışan hemşire ve sağlık personelinin bu konuda bilgili, eğitilmiş ve tecrübeli olması; tek tek bireylerde mortalite morbiditeye yol açtığı gibi bu hasta bireyleri toplumda yarattığı etkilerle tüm toplumda duygusal ve sosyal olarak hasta olmasına yol açan bu sorunun tanımlanmasını ve çözüm yollarını bulunmasını kolaylaştıracaktır.